

**СЕКЦІЯ: ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
УДК 35.071**

Є.В. Аннич, Л.Б. Кругляк

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

**СУЧАСНІ ФОРМИ ТА СПОСОБИ УДОСКОНАЛЕННЯ
СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ**

Ye.V. Annych, L.B. Kruglyak

**MODERN FORMS AND METHODS OF IMPROVEMENT
PUBLIC GOVERNANCE SYSTEMS IN UKRAINE**

Вибір Європейського вектору розвитку для України означає рух у напрямку європейської цивілізаційної моделі, що передбачає складний демократичний перехід до політично організованого, відповідального суспільства нової якості, в якому поступово підвищується рівень ділової активності та політичної участі громадян, забезпечення їхніх прав і свобод, формується нова структура соціального простору. Всі ці якісні зміни у структурі та змісті громадянського суспільства неминуче детермінують зміни у формі та змісті держави, особливо в системі державного управління, що передбачає, насамперед, докорінну зміну формату спілкування держави та громадян. І підґрунтям такого нового "формату" має стати формування ефективної та результативної системи публічного управління, адекватної українським реаліям і світовим тенденціям.

Підвищення уваги до проблем публічного управління обумовлене недостатньою ефективністю системи державного управління. Сьогодні владні повноваження вже не концентруються у централізованому державному апараті, а розподіляються між інститутами субнаціональних (локальних і регіональних) і федеральних структур, а також численними інститутами громадянського суспільства, бізнес-співтовариствами та неурядовими організаціями. При цьому велика кількість учасників публічного управління при відсутності діючого координаційного механізму їх взаємодії приводить до постійного зниження ефективності системи державного управління та посиленню її основного протиріччя. Тому, питання про діючі форми та способи удосконалювання системи публічного управління залишається відкритим.

У роботах багатьох авторів система публічного управління виступає як антипод бюрократичної системи управління та сприяє ефективній взаємодії державного сектору, бізнес-структур і представників громадянського суспільства, що сприяють вирішенню соціально значимих проблем. Дана взаємодія організована навколо інституціонально організованої структури, яка здійснює всі організаційні процедури. Вважаємо, що основними цілями публічного управління виступають:

- забезпечення можливості участі об'єкта управління у процесі розроблення та ухвалення управлінського рішення;
- залучення інтелектуального потенціалу населення на рішення суспільно значимих соціально-економічних проблем;
- зниження ризиків, пов'язаних з розробленням та реалізацією управлінських рішень, уміння завчасного прогнозувати результати вирішення;
- надання можливості представникам громадянського суспільства та бізнес-структур підготуватися до очікуваних змін в економічній і соціальній ситуаціях;
- використання політичного, соціального, психологічного, економічного потенціалу;
- оповіщення державних структур, що служать регіональним і місцевим рівням влади, про проведену державну політику на місцевому рівні;

- широка реалізація управлінських процедур.

Цілями публічної влади та публічного управління виступають належне функціонування системи публічної влади, її відтворення, належні реалізація її функцій і надання нею публічних послуг. При цьому цілі публічного управління тісно пов'язані із функціями й спрямовані на гарантування, забезпечення, задоволення, реалізацію, охорону і захист публічних інтересів. Вирішення завдань функціонування системи публічного управління, що виступає антиподом системи бюрократичного управління, реалізується через впровадження сучасних комп'ютерних технологій і програмного забезпечення, диверсифікованість відповідальності між державою, суспільством і бізнесом, гнучкість управлінських алгоритмів.

Питання сутності публічного управління у межах вивчення проблем взаємодії держави, бізнесу та громадянського суспільства розглядалися багатьма вітчизняними та іноземними дослідниками. Одні автори вважають, що в основі публічного управління лежить як федеральна влада, так і влада суб'єктів України, муніципальних утворень, корпоративна влада. Інші автори ототожнюють публічне управління з терміном "багаторівневе управління".

Різноманіття мережних структур, що входять у систему публічного управління, робить необхідним ідентифікацію шість видів публічного управління: по-перше, публічне управління, реалізоване міжнародним співтовариством (наддержавне та міждержавне); по-друге, публічне управління національного рівня (у межах однієї держави); по-третє, публічне державне управління, реалізоване на території суб'єктів країни; по-четверте, публічне управління, реалізоване в автономних утвореннях (що не є суб'єктами України); по-п'яте, публічне недержавне муніципальне управління (управління територіями, місцеві співтовариства); по-шосте, публічне управління, реалізоване у добровільних об'єднаннях, корпораціях, заснованих на особистих або спільних інтересах.

Загалом публічне управління – це різновид суспільно корисної діяльності, яка здійснюється певною сукупністю суб'єктів, зокрема органами державної влади. У цьому випадку наглядним є взаємозв'язок публічного управління та державної влади, яка, відповідно до ч. 1 ст. 6 Конституції України, реалізується згідно з принципом розподілу влади, тобто органами законодавчої, виконавчої та судової влади. Окрім того, публічне управління завжди здійснюється у контексті подій, що відбуваються у суспільстві і у реальних соціально-економічних, політичних і культурних умовах. Відповідно, публічне управління не може бути ізольованим від суспільства, оскільки воно реалізується частиною цього суспільства і перебуває у тісному взаємозв'язку із цим суспільством. Отже, можна констатувати, що публічне управління як об'єкт наукового пізнання є складним та багатоплановим утворенням, основою якого є концепція, що впливає із тісного взаємозв'язку політики та права, управління та влади, політичної системи та суспільства загалом, а також взаємодії суспільства з різними елементами соціальної системи.

Публічне управління повинно ґрунтуватися на цінностях цивілізаційного та формаційного розвитку, громадянського суспільства, забезпечувати максимальне включення громадян до управління суспільством, країною і державою для досягнення легітимих розроблених і визнаних цілей прогресу, забезпечувати пошук компромісів або усунення соціальних, економічних і політичних суперечностей у суспільстві.

Література

1. Конституція України [Текст]: [закон України №254к/96-ВР від 28.06.1996р.] / Українська Правнича Фондація. – К.: Право, 1996. – 124 с.

2. Чернов С. І. Текст лекцій з дисципліни "Публічне адміністрування" [Текст] / С.І. Чернов, С.О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – С. 7.